

РЕШЕНИЕ

№ 11714

гр. София, 25.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 142 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ П. НИКОЛОВА

при участието на секретаря ДАЙАНА АНТ. АНТОВА
като разгледа докладваното от СИЛВИЯ П. НИКОЛОВА Гражданско дело
№ 20211110150073 по описа за 2021 година

РЕШЕНИЕ

№ .....

от .....г. град София

.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, III ГО, 142 състав, в публичното заседание на двадесет и четвърти март две хиляди двадесет и втора година в състав:

РАЙОНЕН СЪДИЯ: СИЛВИЯ НИКОЛОВА

при секретаря Дайана Антова, като разгледа гр.д. № 50073/2021 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 424 ГПК, във вр. с чл. 147, ал. 1 ЗЗД от П. А. Д., с

ЕГН: *****, с постоянен адрес: *** срещу ***, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от Райна М.а-Тодорова и Тихомир Вълчев, с който се иска признаване на установено, че ищцата не дължи на ответника сумата в размер на 4 990 лева, както и законната лихва за забава, частично от 33 555,48 лева, посочени в издадения изпълнителен лист № 2437/2018 г., издаден по частно гражданско дело № 2437 от 2018 г. на Районен съд Стара Загора, с оглед на качеството ѝ на поръчител в процесния договор и предвид пропускането на преклузивния срок предвиден в чл. 147, ал. 1 от ЗЗД.

Ответникът в законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва иска. Твърди ищецът да е положил подписа си в договора като солидарен длъжник, а не както твърди като поръчител, поради което искът е неоснователен.

От събраните по делото доказателства и становища на страните, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, се установи следното от фактическа страна:

От събраните по делото доказателства се установява и не се спори между страните, че на 11.07.2016 г. между ***, ЕИК: *** като кредитодател и ***, ЕИК: *** като кредитополучател, е сключен договор за кредит - овърдрафт, за сумата от 27 000 лева, с краен срок на издължаване 05.08.2017 г. Не е спорно и че ищцата П. А. Д. участва в този договор като предоставя лично обезпечение.

От приложения в исковата молба договор за кредит става ясно, че падежът е настъпил 05.08.2017 г.

От събраните писмени доказателства – покана за доброволно изпълнение от 06.02.2018 г. В нея също се обявява предсрочна изискуемост на договора за кредит. Последното не следва да счита за релевантно, защото в този случай обявяване предсрочна изискуемост не е било необходимо, защото изискуемостта отдавна е била настъпила, а именно – 05.08.2017 г.

На 11.05.2018 г. е подадено заявление за заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК. Въз основа на издадената заповед за незабавно изпълнение е издаден и изпълнителен лист № 2437/2018 г., издаден на 21.05.2018 г. от Районен съд Стара Загора.

От приложените писмени доказателства става ясно, че на 13.05.2020 г. е сключен договор за продажба и прехвърляне на вземания, като ищцата е била уведомена на 20.07.2020 г.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът намери от правна страна следното:

Предявеният иск е с правно основание чл. 424, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 147, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 424, ал. 1 от ГПК длъжникът може да оспори вземането по исков ред, когато се намерят новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за делото, които не са могли да му бъдат известни до изтичането на срока за подаване на възражението, или с които не е могъл да се снабди в същия срок.

Новооткрити са тези обстоятелства, които не са били известни на страната по обективни

причини и тя не е могла да узнае за тях при полагане на обикновено дължимата грижа, както и да се снабди с доказателства за тях в срока за подаване на възражение. Новото обстоятелство, респ. доказателство не трябва само да е "ново", но и от съществено значение за делото, т.е. да може да доведе до промяна в съдържанието на решението /влязлата в сила заповед за изпълнение/, ако бъде взето предвид. В настоящия случай ищцата въвежда ново обстоятелство, което се изразява във факта, че е възможно нейната отговорност да не е предвидената в договора за кредит. Също така, обстоятелството, че ищцата няма юридическо образование следва да е достатъчно да се твърди, че не е била в състояние да разграничи институтите на солидарността по чл. 121 ЗЗД и поръчителството.

За да се реши въпросът дали ищцата дължи сумата по договора за кредит трябва да се установи дали ищцата има качеството на солидарен длъжник или на поръчител. Съгласно т. 7 от договора за кредит ищцата е наименувана „солидарен длъжник“. Съгласно т. 7.1.1 ищцата отговаря при условията на чл. 121 и сл. от ЗЗД. Следва да се отчетат и Общите условия на *** за кредитиране на МСП клиенти. Съгласно т. VIII, чл. 21, т. 21.2 съдлъжникът /ищцата/ безусловно и неотменимо се съгласява, че при неплащане на падеж от кредитополучателя, на която и да е дължима сума, произтичаща от и във връзка с договора за кредит и Общите условия, банката има право да уведомява писмено съдлъжника, служебно да събере дължимата сума, от която и да е сметка на съдлъжника до размера на дължимата по кредита вноска. Тази клауза от Общите условия, която урежда отговорността на ищцата е с акцесорен характер, което е видно от думите „че при неплащане на падеж от кредитополучателя“, т.е. ясно се разграничават фигурите на главен и акцесорен длъжник, което е типично за поръчителството. При солидарността по чл. 121 и сл. от ЗЗД няма главни и акцесорни длъжници, те всички са самостоятелни длъжници на своя кредитор и той може да насочи изпълнението си срещу всеки от солидарните длъжници и по всяко време. Напротив, при поръчителството това не е възможно.

Когато в договор е записано, че едно лице отговаря солидарно с длъжника, квалификациите на правоотношението, давани от страните, сами по себе си не са определящи за неговата същност; важни са съдържателните уговорки, съгласието на страните и преследваната от тях цел. Съдът трябва да изясни конкретното договорно основание за възникване на солидарността, за да установи какво е действителното съдържание на общата воля и съгласие на страните и оттук дали тези лица са съдлъжници или е учредено поръчителско или друго солидарно правоотношение.

Задължението е уговорено като поръчителско в случаите, когато в титулната част на договора за кредит едно лице е определено като „солидарен длъжник“, но то не е създадено с кредитополучателя, в чийто патримониум е преминала паричната сума и от когото се очаква да погаси кредита, съществуването на дълга на кредитополучателя е предпоставка за съществуването на задължението на солидарния длъжник, с отпадането на задължението на кредитополучателя отпада и задължението на солидарния длъжник, който дължи на собствено правно основание, а намерението на страните и преследваната от страните цел е солидарният длъжник да обезпечи

изпълнението на главния дълг/ така Решение № 213 от 06. 01.2017г. по гр.дело № 5864/2015 г. на ВКС, 4 г.о; решение № 654 от 08.01.2008г. на ВКС по т.д. № 320/2007г. на ВКС, ТК, 2 т.о; решение № 161 от 20.03.2006г. по гр.д. № 47/2005г. на ВКС, II г.о.; решение № 788 от 15.12.2005г. по гр.д. № 513/2004г. на ВКС, II г.о/.

Осен горното, в гражданския процес на доказване подлежат положителните факти, като всяка от страните следва да докаже фактите, от които чепр права, съответно своите възражения, а в настоящия случай ответникът не проведе доказване на своите възражения, а именно: че ищцата отговаря като солидарен длъжник, т. е. , че произходът на дълга е собствено правно задължение и наличие на правоотношение с кредитодателя, различно от чисто обезпечително.

С оглед гореизложеното съдът приема, че е по отношение на ищцата е било налице правоотношение с кредитодателя, в което тя е в качеството на поръчител.

Съгласно разпоредбата на чл. 147 от ЗЗД, поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на 6 месеца, като продължението на срока, дадено от кредитора на длъжника, няма действие спрямо поръчителя, ако той не е дал съгласието си за това. Според трайната съдебна практика /решение № 130/27.10.2009 г. по т.д. № 139/2009 г., I т.о. на ВКС; решение № 92/16.06.2009 г., т.д. № 467/2008 г., II т.о. на ВКС; решение № 58/15.04.2009 г. по т.д. № 584/2008 г., II т.о. на ВКС; решение № 179/16.05.2008 г. по т.д. № 538/2007 г., II т.о. на ВКС; решение № 540/21.07.2008 г., т.д. № 169/2008 г., II т.о. на ВКС; решение № 111/25.03.2008 г., т.д. № 803/2007 г., II т.о. на ВКС; решение № 1646/16.06.1978 г. по гр.д. № 465/1978 г., I г.о. на ВС /, хипотезата на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД включва два кумулативно дадени елемента, а именно: обективен - определен период от време, равняващ се на 6 месеца от настъпване падежа на вземането и субективен - бездействие на кредитора, изразяващо се в непредприемане на действия срещу длъжника за реализиране на вземането по принудителен ред, като последният елемент би бил налице само при изискуемост на задължението. Срокът по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД е преклузивен и започва от дата на падежа на вземането, като, ако до изтичането му, кредиторът не е предявил иск срещу длъжника, губи както правото си да търси съдебна защита срещу поръчителя, така и субективното си материално право по отношение на него. Същевременно, предсрочната изискуемост на просрочения банков кредит не настъпва автоматично, при спиране на плащанията на погасителните вноски /в този смисъл Тълкувателно решение № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС, т.18/. Наличието на тази обективна предпоставка е необходимо, но не е достатъчно условие за трансформиране на кредита в предсрочно изискуем. Отнемането на преимуществото на срока по договора за кредит е субективно право, установено в полза на кредитора и преценката дали да го упражни и кога принадлежи единствено на него, от което следва, че настъпването на предсрочната изискуемост предполага осъществяването на два факта - неизпълнение на длъжника и нарочно волеизявление на кредитора за отнемане преимуществото на срока му. Поради наличието на посочената кумулативност, началният момент на шестмесечния срок

по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД съвпада с момента, в който банката е обективирала волеизявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем.

Според теорията и съдебната практика извънсъдебната покана не би била достатъчна, за да се избегне погасяването на отговорността на поръчителя съгласно чл. 147, ал. 1 от ЗЗД с изтичането на 6-месечния преклузивен срок. От това следва, че извънсъдебната покана от 06.02.2018 г. не отговаря за изискванията на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД „ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца“. Извънсъдебната покана не може да се счита за предявяване на иск. От друга страна, в теорията и практиката се приема, че подаването на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 и чл. 417 от ГПК отговаря на изискванията на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД и може да се използва от кредитора, за да се избегне погасяването на отговорността на поръчителя. На 11.05.2018 г. е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК. Тъй като падежът е настъпил на 05.08.2017 г., то следва да се приеме, че към момента на подаване на заявлението за заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК 6-месечният преклузивен срок е изтекъл.

Заявлението на кредитора по реда на заповедно производство по чл. 417, т. 2 от ГПК, респ. исковите му срещу солидарно отговорния за чужд дълг няма да бъдат уважени, поради това че бездействието му има за правна последица погасяване по силата на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД на субективното му материално право по отношение на поръчителя. В хипотезите, в които кредитът е обявен надлежно за предсрочно изискуем и кредитополучателят е загубил преимуществото на срока поради забавено престиране на погасителните вноски, респ. поради настъпване на друго обективно обстоятелство, визирано в договора или когато кредиторът предявява претенциите си след настъпване на крайния срок за погасяване на кредита, той следва да инициира производство по реда на чл. 417, т. 2 от ГПК или по общия исков ред не по-късно от шест месеца – в първата хипотеза от датата, на която волеизявлението на банката че прави кредитът предсрочно изискуем е достигнало до длъжника – кредитополучател, съответно – от настъпването на крайния срок – във втората хипотеза /така за първата хипотеза решение № 58/15.04.2009 г. по търг. дело № 584/2008 г. на II-ро търг. отд. на ВКС, решение № 345/12.11.2012 г. по гр. дело № 481/2012 г. на III-то гр. отд. на ВКС, решение № 23/24.03.2015 г. по търг. дело № 1717/2013 г. на I-во търг. отд. на ВКС, решение № 40/17.06.2015 г. по търг. дело № 601/2014 г. на I-во търг. отд. на ВКС, решение № 132/02.10.2015 г. по търг. дело № 1907/2014 г. на I-во търг. отд. на ВКС/. Обратното разрешение е възприето в решение № 83 от 26.05.2017г. по т.д. № 50394/2016г. на ВКС, 4 г.о., в което е изведено, че когато в договор е уговорено, че обезпечено с поръчителство задължение към кредитора ще се погасява на отделни погасителни вноски и дадена вноска не бъде погасена на съответния падеж, от този момент тя става изискуема и кредиторът успешно може да проведе иск срещу главния длъжник за плащането на същата вноска. От това съждение съставът на ВКС е формирал и изводът, че от датата на падежа на всяка от вноските започва да тече шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД поотделно за всяка вноска.

От гореизложеното следва, че отговорността на поръчителя е погасена и ищцата не следва да отговаря за сумите по изпълнителен лист № 2437/2018 г., издаден на 21.05.2018 г. от Районен съд Стара Загора.

Воден от горното, съдът счита, че искът на ищцата за признаване за установено, че, /предявен частично/ не се дължат посочените суми в изпълнителен лист № 2437/2018 г., издаден на 21.05.2018 г. от Районен съд Стара Загора е изцяло основателен и следва да бъде уважен.

По разноските:

При този изход на делото на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца следва да бъдат присъдени своевременно поисканите разноски в исковото. Ищецът е сторил разноски в размер на 1 500 лева – адвокатско възнаграждение и 199.6 лева – държавна такса.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 424 от ГПК, във вр. с чл. 147, ал. 1 от ЗЗД, че поръчителят П. А. Д., с ЕГН: *****, с постоянен адрес: *** **не дължи** на ***, с ЕИК: ***, сумата от 4 990 лева, представляваща част от главница по договор за овърдрафт за активен клиент № 111479/11.06.2016 г. и сумата от 5 609,40 лева, представляваща лихва за забава за периода от 06.08.2017 г. до 10.05.2018 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл 417 ГПК от 21.05.2018г по гр.д.2437/2018г. по описа на РС – Стара Загора, както и изпълнителен лист от 21.05.2018г.

ОСЪЖДА ***, с ЕИК: *** да заплати на П. А. Д., с ЕГН: *****, сумата в размер на 1 500 лв. – адвокатско възнаграждение и сумата в размер на 199. 6 лв. – държавна такса, представляваща извършени разноски от ищцата.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд – в двуседмичен срок от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

/Силвия Николова/

Съдия при Софийски районен съд: _____